

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplača 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semenjske ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenjski ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 81.

V Ljubljani, v torek 8. aprila 1884.

Letnik XII.

Govor poslanca Raiča

v državnem zboru gledé šolskega poduka na slov. Štajarji.

Visoka zbornica! Zali dolenci Štajar ima vsled lavantinskega šematizma 567.000 duš; med temi se pa po najnovjšem ljudstvenem štetju nahaja 41.000 Nemcev, ostali so Slovenci. Zraven teh je pa še ob meji sekovske škofije 15 do 20 tisoč Slovencev in skoraj ravno toliko tudi v Gradci. Potem takem spadalo bi na dolenci Štajar okoli 450.000 Slovencev. Ti imajo 160 slovenskih in 75 dvojezičnih šol. Potem je pa še 14 šol z nemškim učnim jezikom.

Prava radost bi bila, ako bi tiste šole, ki se slovenske imenujejo, tudi resnično slovenske bile. Tu pa tam že o prvem razredu, v drugem in tretjem letu se pa navadno mladina že z drugim deželnim jezikom muči. Po dvojezičnih šolah je pa že tako navada, da se že v prvem razredu ali pa v prvem letu tudi drugi deželni jezik uči.

Po nemških učilnicah uči in podučuje se samo nemški jezik izvzemši nekaj malih izjem, kjer se tudi slovenščina podučuje in to prostovoljno. Ptujski okrajni šolski svet je predlagal, da naj se poduk v drugem deželnem jeziku ne pričinja poprej, kakor se le v četrtem in petem šolskem letu. Ta predlog sprejela je konferenca narodnih učiteljev 6. julija 1882 in je še celó nekoliko dalje segla. Sklenilo se je namreč ondi s 33 proti 21 glasovi, da naj se drugi deželni jezik nikar ne podučuje in sicer zato ne, ker so proti temu didaktično-pedagogični in znanstveni vzroki. No, okrajni šolski svet v Ptujem je toraj predlagal, da naj se z dotičnim podukom nikari ne pričinja pred četrtnim ali petim šolskim letom. Ker so pa pedagogi tako sklenili, je okrajni šolski svet ta sklep tudi podpiral in vsa stvar odposlala se je deželnemu šolskemu svetu v Gradec. Na dan 7. jan. 1883 došel je iz Gradca odlok, kjer se bere, da naj vse pri stari navadi ostane. Stara navada je bila pa v raznih časih in po raznih krajih tudi jako razna. To toraj ni nič določnega. Mi bi bili le radi zvedeli, kedaj da nam je začeti z drugim deželnim jezikom v ljudstvenih šolah ali pa, če nam je sploh kaj začeti.

Deželni šolski svet v tem obziru toraj ni nič določnega povedal. Sklical se je sicer na določbo od 14. septembra 1870, kjer je pisano: „Ako se naj v ljudstveni šoli podučuje tudi še drug deželni jezik, naj se pred vsem na to gleda, da se otroci najprej brati, pisati in tudi nekoliko računati navadijo ali pa da si trden temelj pridobé. Kedaj da se naj to zgodi, je stvar pedagogov in didaktov. Najboljši pedagogi so pa učili, da se naj otroci v ljudstveni šoli v maternem jeziku podučujejo; tako je učil Komensky, Niemeyer, dr. Karol Schmidt, Schrader, dr. Dittes, dr. Fr. Miklošič in tako tudi dr. Kronawetter. (Veselost na levi.)

Da, ravno ta je 20. aprila 1882 pisal: „V državi, kjer morajo vsi stanovi enake davke plačevati in vsi narodi svoje sinove v vojake pošiljajo, imajo tudi vsi enako pravico do gojitve svoje narodnosti.“

Mislím, da je to čisto zdravo načelo. Dalje pravi: „Učenec se mora po vseh učilnicah podučevati v svojem jeziku.“ Mi nikakor ne pretiravamo na dolencem Štajarji, pač pa hočemo zvedeti od višje gosposke nekaj pozitivnega, da se bomo vedeli ravnati.

Za te šole imamo učiteljske v Mariboru, ktero je posebno za slovenski del Štajarja namenjeno. No in to učiteljske je popolnoma nemško in slovenščino predava ondi učitelj, ki ni napravil skušnje iz tega predmeta, in kateri, kakor čujem še „koristi“ ne zna sklanjati.

Silno težavno je za učitelja, ki je ondi štiri leta poduk dobival edino le v tujem jeziku, ter pride na slovensko šolo in mora ondi recimo predavati iz naravoslovja, fizike ali računstva v narodnem jeziku. To je jako siten slučaj in učitelji se čestokrat čez-nj pritožujejo. Naša prošnja je, da se nam to učiteljske toliko preosnuje, da bode učiteljem mogoče različne predmete tudi v slovenščini predavati. To jaz mislim, da vendar ni nobena pretirana zahteva. Zarad tega bom tudi tej podobno resolucijo stavil. Dostikrat čuje se v tej hiši: Mi bi vam že radi nekaj dovolili, toda vaš jezik ni še dovolj razvit in kmet vašega novo zloženega ali novoskovanega jezika ne razume. Kdo to pravi?

Mislím, da oni, ki naš jezik in naše slovstvo le na polovico poznajo, kajti ako bi bil naš jezik nerazumljiv, potem pač ne vem, kako bi bilo mo-

goče, da nam naše liste tolikrat zaplenijo, če jih ne razumejo. (Veselost na desni.) Tu imam tak zasežen list, „Slovenski Gospodar“ se imenuje, in prinaša član: „Minister Konrad in Slovenci po dolencem Štajarji“. V celem članku ni kar nič nevarnega in list sam je pisan za priprosto ljudstvo. 2300 naročnikov ima in je v novoslovenščini pisan. Tu notri se bere: „Slovenci si želé v Mariboru slovenskega učiteljskega, slovenskih paralelk po gimnazijah, slovenskih profesorjev za Maribor, Celje in Ptuj in da se v bodočnosti vse profesorske službe razpišejo in da se od prosilcev zahteva znanje slovenskega jezika.“ To je poglobitna vsebina tega članka. Gospod minister za poduk in prosveto je na to odgovoril: „Nimam ga vzroka, da bi na dolencem Štajarji vpeljal kake preuredbe, pri oddaji profesorskih služb dobivali bodo pa oni prednost, ki bodo slovenščine zmožni.“

Na to pa opozorim, da že mnogo let po dolencem Štajarji ni bilo razpisane nobene profesorske in nobene ravnateljske službe, temuč se one oddajajo kar iz rok v roke. Pravijo: „pri nameščevanju učiteljskih služb se bode poseben ozir jemal na one, ki so slovenščine zmožni“. Ali kako bo le to mogoče, ako se nobena služba ne razpiše in se toraj tudi nikak kompetent oglasiti ne more? Dalje mislim, da Slovenci nikakor niso tako bogati, da bi 28.000 goldinarjev in še več za knjige Mohorjeve družbe venkaj zmetali (ako bi novega jezika ne razumeli). Tiste knjige so vse pisane za priprosto ljudstvo in družba je tolikošna, kakor nobena druga ne v celi Avstriji.

Narod mora vendar, če hoče toraj tiste knjige čitati, jezik razumeti. Dalje moram opomniti, da sem čestokrat pridigoval ob najskrajnejši nemški meji, govoril po taborih, pri slavnostih Stanko Vraza, dr. Miklošiča, Štefana Modrinjaka in nihče mi ni rekel, da me ni razumel. Izraz „novoslovenski“ naj se ne razume tako, da bi se bil jezik še le sedaj naredil; izraz je od dr. Miklošiča, ki jezik tako imenuje, da ga loči od staroslovenščine. Dalje nam očitata, da izrazov „Slovenec“ in „slovenski“ pred tristo leti še bilo ni. To nam je očital ekselencia, dr. Rechbauer, pred 14 leti. (Živahna veselost na levi.) Dobro! Dovoljujem si navesti nekaj citatov iz

LISTEK.

Ruski roman in — podlistek.

Pri nas polastila se je časnikarskih beletristov nalezljiva bolezen — „rusomanija“. Vzemimo v roke ta ali oni list, povsod so predali prenapolnjeni z ruskimi proizvodi. Mi nimamo nič proti temu, ako nam originalnih slovenskih „podlistkov“ manjka, da ruske romane privajamo; dobro je, da i naš narod spozna svoje sorodnike in njih običaje, ali vse naj bi se po svoji meri godilo. Ako pa dan na dan močnik in zopet le močnik na mizo prihaja, kmalo se ga bo vsakdo tako prenaveljal, da ga nazadnje nič več ne bode maral! Kakošen okus imajo drugi, o tem soditi mi ne pristojta, za svojo osobo bi jaz ruske romane, ki so, da mimogredé opomnim, puščobni kakor žaganje, le enkrat na teden bral in dosti bi jih bilo za celih ostalih šest dni. Zakaj se pa naši mladostni prelagatelji ne ozirajo na Čeha?

zakaj ne na Hrvate ali Srbe? Vsi trije narodi imajo toliko v resnici zabavnega berila za „podlistek“ že nakopičenega, da je le po njem treba seči in ljudstvo Vam bode jako hvaležno za to spremembo. „Podlistek“ po mojem mnenju, ki pa nikakor ni merodajno, naj bode veselega, še bolje pa, če mogoče smešnega zapopadka, vse skozi pa zanimiv! kar pa vsega pri ruskih proizvodih jako pogrešamo. Pisatelj in vrednik ne smeta gledati na svoj okus; kaj narodu ugaja, to jima mora biti merodajno! Tudi za učene razprave „podlistek“ ni ravno napačen prostor! Današnje ljudstvo, ki je v brezskrbni mladosti šolo zanemarjalo, bodi si po lastni krivdi, bodi si po samovolji družih, ali krivdi časa, učiti jelo se je na stare dni! Časniki so mu učna knjiga. Iz predalov nad črto uči se lastnega jezika, uči se spoznavati tuje narode in njihovo gospodarstvo, uri se v spoznavanju sveta, mest in dežel. Časnik je priprostemu bralcu dandanes res prava in bolj učna knjiga, kakor marsikaj družega, naj bode tudi dobro pisano. Iz časnika zajema vso svojo politiško, gospodarsko in strategično modrost, se vé,

da vsak iz svojega predala. Zakaj bi se toraj podlistek ne porabil za kratke odlomke podučljive vsebine? Opisujte ljudstvu nove iznajdbe, seznanite ga na njemu razumljiv način z naravoslovjem, kolikor je za bolj priproste bralce potrebno ali koristno; z električno razsvetljavo, popišite mu telefon itd., da ne bo mislil, da je to hudičeva naprava, kakor se je lani na Madjarskem neki župan izrazil, ki je iz telefona glas, pravi pravcati glas svojega znanca slišal, znanca pa nikjer ni bilo. Moža je pretreslo, mravljinci so ga sprehajali, prekriža se, stisne klobuček pod pazduho in — zbeži: češ, „s hudičem ne maram nikake zveze!“ — Za vse zdi se nam slovenski podlistek bolj pripraven, kakor pa ravno za ruski roman. Sicer pa ne bomo nikomur predpisovali, kaj naj piše. Vi ste storili svojo dolžnost, da ste pisali, mi jo bomo pa dopolnili, da bomo brali, ako se nam bo ljubilo, ako bo berilo tako, da nas bo mikalo po njem!

Ko sem pa že nekaj namignil, kaj naj podlistek donaja, naj še mimogredé opomnim, kaj naj nikar ne donaja. Najpred naj nikar ne donaja popisa

kronike, ki se je tiskala v Ljubljani leta 1578. Izdal jo je tedajšnji župnik Brežiški pod naslovom: „Kronika spravljena po D. Antolu Pope Vramee. Štampane v Ljubljane po Ivane Maline 1578“. Od tega dela se nahajata le še dva iztisa, eden v Ljubljanski licealni knjižnici, drugi pa na jugoslovanski akademiji v Zagrebu. V tej knjigi nahaja se sledeče (bere):

na 280. Aurelius probus rimski cesar Slovenieh umorjen be,

na 401. Atila kralj posta, slovensku zemlju i orsag do morja zavje,

na 429. Sveti Hieronim doktor Sloven,

na 683. Trebelin kralj slovenski i Bulgarski ovo vreme posta,

na 744. Huni drugoč v Pannoniu ali Slovensku zemlju jesu došli,

Velika vnožina Vogrov Slovenov i Horvator poginuše,

na 1537. Ivan Kocian general Ferdinanda kralja vojsku proti Turkom na Slovenski Orsag ali zemlju dopelja,

na 1570. Veliki strašen glad je bil na Slovenieh,

na 1573. Kmeti na Slovenieh vstali i zdignuli su se bili proti svoje gospode i plemenitim ljudem,

na 1578. Gospodin Christof Ungnad posta Hrvatskim i Slovenskim banom,

na 1557. Ivan Lenković Turke poleg svete Jelenie pri Rakovu na Slovenieh razby,

na 1564. Drašković Juraj na Zagrebečku biskupin dojde na Slovenie,

1549. Poštenje Slovenci po vitežtve dobiše.

Tukaj toraj nahajajo se izrazi „Sloven“ in „slovenski“ in to že pred 300 leti.

Je pa še druga knjiga pod naslovom: „Rationale officiorum Divinorum“ iz 12. stoletja, ktero je neki nemški redovnik na nemški jezik preložil. Ta redovnik pravi, da je razun latinščine in grščine tudi slovenščina za božjo službo zaradi tega odločena, ker so Slovenci najbolj razprostrti. (Živahna veselost na levi. — Čujte! čujte! na desni). Tu ima beseda „Slovenec“ današnji pomen „Slovan“, reče se pa vendar-le „slovenski“. Ravno tisti redovnik pravi o nemškem jeziku tedanjega časa, da je — rabil bom izraz, kakor ga imam tukaj-le — najbolj divji bil. (Veselost na levi). Tako pravi redovnik in prosim, da vprašate dr. Miklošiča ali koga drugega, ki je tisti kodeks bral.

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 8. aprila.

Notranje dežele.

Pražka nemška kazina bije ob veliki boben. Krik in vrišč nastal je ondi zaradi razpuščenja **Pražke trgovinske zbornice**. Nemštvo je zopet v veliki nevarnosti, ker se je v zlati Pragi razkopal brlog, v katerem se je Slovanom sovražna politika kovala, če tudi bi bila ondi morala prva skrb biti, da se po deželi zboljšajo slabe trgovinske in obrtnijske

dvobojev, umorov in surovih pretepov. Komu to hasne? Čegavo čutilo bo s tem duševno razsvitljeno, pravno zboljšano itd.? V tem se ne toliko slovenski, kakor pa zanikerni židovski listi drugih narodov: nemškega, francoskega i. dr. pregrešijo.

Dalje naj podlistek nikoli, nikoli ne donaša pravnega blata, zajemanega v gnjusni meseni mla-kuži. Oj, da bi mogel popisati in dopovedati, kako se človeku, ki ima še kaj pravega čutila, tako branje gnjusi! Ne bom poskušal, to se da bolj čutiti, kakor gré z besedo popisovati. Rečem pa v kratkem: Podlistikarji, kateri drugega ne pazijo, kakor da zanikerno ljubovanje na vse mogočne namišljene načine popisujejo, niso drugega kakor pravni ubijavei nedolžne mladine. Domisljijo in pravno čutilo popačijo popolno pred ali potlej, da pa po takem popačenju naglo sledijo taka djanja in tako življenje, je komaj treba omeniti, saj vsak sam vé in žalostna skušnja vseh časov spričuje. V tej reči so pa tudi slovenski časniki in zlasti nek dnevnik mnogo mnogo zakrivili. Že zaradi tega bi se ne smeli naročevati in podpirati, ker s tem postane podpiratelj sokriv pravnega propada, ki je dandanes čedalje večji. Naj reče kdo, kar hoče; naj išče iz-

razmere. Pražka kazina in pa trgovinska zbornica ste bili, kakor mati in hči; kar je ena želela, ji je druga storila in zopet narobe. Sedaj, ko je nade, da se bo trgovinski zbornici zopet prvotni njen značaj podelil, in ona zopet pripeljala na pravo pot, iz ktere jo je nemška strast spravila, kričé Pražki kazinoti po svojih bratih, ki po planinskih deželah in po Dunaji stanujejo, naj jih za Boga ne puščajo brez pomoči. Sedaj ali pa nikoli velja solidarnost nemškega duha, tako kličejo iz česke prestolice zaslepljeni Nemci in vsi tisti, ki se svoje slovanske kože sramujejo. Nadjati se pa je, da to vse skupaj ne bo nič pomagalo. Drugi avstrijski Nemci se bodo pač malo brigali za zagrizene Pražke kazinote, naj tudi še tako kriče. Če imajo le količjak oči, morajo vendar spredvideti, da bi bilo tukaj vsako vtikanje v ondašnje razmere naravnost smešno in — bedasto. Edino, kar jim udani bratje po planinskih deželah pomagati zamorejo je ropot ki se bo tu pa tam po časnikih čul, na tega smo pa že tako navajeni, kakor vojaški konj trobente.

Če bi bodo na velikonočni ponedeljek sklicali na Dunaji veliki shod ondi živečih Čehov, na katerem se bodo posvetovali o ustanovi českih šol v drugem in devetem okraji Dunajskem in pa o zgradbi stalnega českega gledišča na Dunaji. Ako pomislimo, koliko sitnosti, koliko zasramovanja in koliko očitanja in sumničenja moral je ta vrli in krepki rod pretrpeti, predno si je pribojeval po društvu Komenskem ustanovljeno prvo česko šolo na Dunaji v desetem okraji Favoriten, moramo z navdušenjem priznati, da bi se vsaj sedaj še ne bili nadjali v tem obziru že drugega, tretjega in četrtega koraka. Kdo bo tajil njihovo potrebo? Nihče je ne more, komur so Dunaj in Dunajske razmere le količka znane. Ako je Čehom na Dunaji živečim, ki so po vseh okrajih raztreseni, na ohranjenji svoje narodnosti ležeče, morajo pred vsem lastne šole imeti in te si morajo sami ustanoviti. Le na ta način zadobivali bodo pogum pri vsem zasramovanju in ščevanju, kteremu so od strani nemških dunajskih listov izpostavljeni, še dalje odločno svoje narodnosti javno zavedati se! Tolikošnemu zasramovanju pod peruti avstrijskega orla ni noben narod izpostavljen, kakor ravno pridni česki narod na Dunaji od ondašnjih židov in njihovih listov. Vsak zaveden Slovan mora tukaj severnim našim bratom k odločnemu koraku prav iz srca čestitati!

Po severočeskimi nemškimi okrajih, posebno pa okoli Reichnberga vžgala se je silna **protiavstrijska agitacija**, ki svoje roke obupno proti nemškemu „rajhu“ po odrešenju steguje. Žalibog da so se te protiavstrijske agitacije tudi c. kr. uradniki vdeleževali. Toda vrč hodi tako dolgo po vodo, dokler se ne razbije pravi ravno nemški pregovor. Tudi te Avstriji ne ravno verne uradnike je vlada prestavila v druge kraje in v Reichenbergu se je še celó govorilo, da je vlada odstavila ondašnje mestno stražo, nadomestila jo s c. kr. redarji. Poslednjo novico je sicer telegram iz Prage preklical, vsekako pa pomenljiva in za ondašnje razmere označevalna ostane. Kaj bi bilo, ko bi vlada zopet enkrat odprla tisto podstrešje, kjer ima spravljene akte, ki so se pisali pred nekako 15 leti proti Čehom, ki so zahtevali le svoje pravice in so mesto tistih dobili izjemni stan, kakor ga imamo sedaj na Dunaji proti anarhistom.

Koliko so tedaj nemški listi, med njimi posebno „N. fr. Pr.“ pisali, da je tako čisto prav, naj se le vsaka nepokornost že v kali zatara in vendar je bilo tedaj pri Čehih vse kaj drugega iskati, kakor pa nepokornost in škilenje proti nemški meji. Sedaj je pa to resnično tukaj, in vlada se še vedno premišljuje, ali bi, ali ne. Nemški časniki sicer pravijo, da je grozna krivica že to, da so se ondi nekteri c. k. uradniki prestavili in da Bog varuj kakega izjemnega stanu, ker bi se z liberalnimi načeli nikakor ne vjemal. Se bo pa znabiti nekoliko pozneje s čim

govorov, kakoršnih rad, nič se ne pomišljuje izreči, da jaz kot pisatelj ali vrednik bi ne hotel takega dela in njegovega plačila deležen biti po nobeni ceni in z nobeno pogojo. Za vsakega takega pisatelja bi bilo boljše, naj bi ne znal nikdar črke narediti. Kaj pak, da „pohujšanje sicer mora priti“ ali — opozorim tudi na dostavek — „gorje človeku, po kterem pohujšanje pride. Boljše bi bilo takemu človeku, da bi se mu mlinski kamen na vrat obesil, ter v globočino morja potopil“. Pač mi je dobro znano, da marsikomu se danes to neumno in smešno zdi, a naj se mu le zdi, naj se le tudi temu porogljivo in zaničljivo smeje, prišel bo pa čas, (ne znabiti, ampak gotovo), ki se temu ne bode več smejal.

Ne zamerite, da sem zoper voljo ojster moralist postal — res zoper voljo, ker mislim sem, na to le opozoriti, pa — beseda besedo porodi. Že zaradi tega nam je „Slovenec“ ljubši, kakor —; saj smo brez skrbi, kadar ga naročujemo ali posojujemo, da se ne vdeležimo kakoršne koli npravne krivde in propada našega ljudstva.

drugim vjemal. Menda so liberalni češki Nemci (pa še kateri drugi) res že popolno s slepoto vdarjeni, da že tolike krivice in izdaje ne vidijo.

Poljski državni poslanec, **grof Krasicki**, se je odpovedal mandatu v odbor poljskega kluba za severno železnico. Pisal je načelniku poljskega kluba vitezu Groholskemu, da ne more sodelovati, ker zadeve severne železnice potrebujejo več časa in temeljitejših in bolj premišljenih študij, kakor pa bode to tukaj mogoče storiti o času, ki si ga je določil odbor v ta namen. Drug vzrok je pa tudi ondi, da je on kakor predsednik Lvov-Cernoviške železnice z vsemi gališkimi železnicami v najožji dotiki in bi se v-aki neprijetnosti in vsakemu trenji že naprej rad izognil.

Na **Pražki** gradili bodo, kakor smo že omenili, štiri nove železnice in sicer najpoprej Pakraško in Zagorjansko železnico. Pri načrtu so madjarski možje v trgovinskem ministerstvu že za to skrbeli, da bosta sedeža glavnih ravnateljev obeh železnic prišla v Budapešt, če tudi nobena obeh železnic ne bo eno ped zemlje po Ogorskem tekla. V Budapeštu dobro napisani hrvaški poslanec Imre pl. Josipović si je sicer mnogo prizadeval, da bi ravnateljstvo Zagorjanske železnice ali v Zagreb ali pa v Varaždin pripravil, pa se mu ni posrečilo. Predlog njegov razbil se je ob madjarsko trmoglavnost. Tudi uradni jezik bo madjarski! Pri čisto hrvaških železnicah na čisto hrvaških tleh, madjarski službeni jezik, ali tako nasilstvo ne razljuti tudi v najhladnejem človeku vse srčne krvi h krati? In naj se Hrvatje tudi pritožijo, da se jim skozi to žali nagodbeni zakon, jim ne bo kar nič pomagalo, Madjari bodo namreč rekli: „Ove železnice niso državne, temveč so privatno podjetje in zaradi tega smejo imeti madjarski jezik za uradni jezik. Hrvat je revež nasproti Madjaru, naj se prestopi, kakor mu drago, vedno je na zgubi. Eno pa bi vendar le Madjarom svetovali in to bi bilo, da naj strune med Ogorsko in Hrvaško nikar preveč ne napenjajo, kajti počiti bi utegnili in tedaj opletla bo struna po koži, da se bo rudeča kri pocedila.

V **ogerski poslaniški zbornici** predlagala je opozicija, da naj se v obrtniško postavo sprejme paragraf, da morajo vse gostilne in kavarne, ki so v neposredni bližini kake cerkve, naj si bo ktere koli veroizpovedanja, med ondašnje službo božjo zatvorjene biti. Pri glasovanju je bil predlog sprejet z veliko večino. Prav tako, naj bi se izgled povsod posnemal! Želeli bi zlasti v Ljubljani; da bile bi štacune za železo, obleko itd. ob nedeljah zaprte, kakor nekda. Zaradi tega gotovo ni še nikdo obogatel, pohujšanja pa že mnogo dal in še več praznikom nečasti delal.

Agitacija za volitve v **ogerski državni zbor** je po deželah sv. Štefanske krone že tako živahna postala, da so jeli že časnikarske vrednike pretepati, ker so se tisti predrznili za nasprotno stranko pero zastaviti. Vrednika Eichner-ja listu „Temesvarer Zeitung“ je nek Temesvarski grajščak javno ozmerjal, vrednika Reichmana so pa v Zenti s palicami na tla pobili in sicer se je pri tej priložnosti kraljevi državni pravdnik najbolj odlikoval po krepkem — udrihanju. Kar se poslednjega tiče, je že na ministra notranjih zadev odšla dotična interpelacija.

Vnanje države.

Guverner rusko-poljskega kraljestva v Varšovi, general Gurko, si mnogo prizadeva, da bi napravil že toliko zaželeno sporazumljenje med **Rusi** in **Poljaki**. Toda ni upanja, da bi se mu posrečilo, kajti ni na pravem koncu začel. On misli svoj namen doseči s poruševanjem poljske narodnosti in ravno tukaj moramo priznati, da se general Gurko jako moti. Vse drugo bo on pri tem postopanju dosegel, le sporazumljenja ne. Poljaki so narod, ki se krepko drži svoje narodnosti. Ako bo rabil silo, se mu bodo Poljaki navidezno vклонili, kajti večletna narodna beda jih je tega priučila in Gurko bo mislil, da ima najbolj trde Ruse pred seboj od nog do glave. Srce pa od vsega tega ničesar ne vé in popolnoma mrzlo ostane v tužni nadi na — lepše vreme. Ni ga pod božjem solncem naroda toliko imenitnega, da bi se toliko vanj zagledali in nad njim svoj lastni rod in lastno kri pozabili. Od tod pa imamo ravno v Poljski zgodovini toliko požrtvovalnosti med narodom v vseh stanovih in vsake starosti, kakor ne kmalo kje drugod.

Zaspanost in mlačnost ste takoj zginili iz **angleškega parlamenta**, kakor hitro se je Gladstone prikazal in za besedo prijel. Gladstone pravi, da Gordon nima nikakega povelja, da bi moral v Chartumu ostati, temveč je ondi ostal prostovoljno toliko časa, kolikor časa se bo potrebovalo, da se bo poslednji angleški vojak iz Sudana venkaj spravil. Lord Hartington je rekel, da je vlada odbila Gordonov predlog, naj bi se Zebor paša za Chartumskega guvernerja postavil, pač pa je pritrdila Gordonovi želji, da toliko časa sam v Chartumu ostane, da bo Angleška svoje ljudi venkaj spravila. Tega pa Gordon ni nikdar predlagal, da bi se angleški vojaki za obrambo Chartuma vpotrebovali. Tudi v Suakimu se bo nastavila egiptovska posadka, ter angleška le tako dolgo ondi ostane, da se razmere vredé in za to bode popolnoma zadosti 200 do 300 mož, ki se bodo lahko na pomorske naslanjali, ki so pred Suakimom vkrcani in ki bodo, če bo ravno

potreba, že pritiskati. Northcote bi bil zopet rad zabavljaj, pa mu ni zadosti časa, toraj pravi, da naj se razgovor o egiptovskem vprašanju preloži na prihodnjo sejo. „Bog obvaruj“, pravi Gladstone, to bi bila neodpušljiva zloraba parlamentarnih pravic. Finančno vprašanje, pravi Gladstone, se je do dobrega premotilo, vendar pa sedaj še ne more dati potrebne pojasnila dotičnim velesilam, ki so pri tem prizadete. Da bi se toraj razgovor o egiptovski politiki preložil, se zavrže, oziroma Northcote predlog nazaj vzame in zbornica se posvetuje nadalje o presnovni postavi.

Nedavno bilo je čitati po listih, da se bode imenoval kmalo nov **nadškof Poznanski**, kteremu se bo zopet plača odkazala. „Politik“ ima pa iz Berolina dopis, ki pravi, da na to še misliti ni, da bi se tako kmalo izvršilo, ker so v Rimu v tem obziru obravnave med Schlözerjem in sv. stolom popolnoma prenehale. Raz tega stališča dá se tudi žaljiv govor naučnega ministra v Berlinu razlagati, in kar verno katoliško ljudstvo še bolj draži, je neznanost, s katero se nemška vlada sploh proti katolikom ondi obnaša. Kolinski škof položil je 1443 komadov prošenj za dispens, 178 teh prošenj se mu je kar s potoma odbilo, ker se dotični duhovniki niso na kaki „nemški“ univerzi izučili, temveč v Inomostu ali pa v Rimu. „Politik“ pač prav vpraša: „Kaj oni profesorji, ki vsako leto na nemške univerze iz Avstrije, Švice ali pa iz baltičskih pokrajin podučevati hodijo, so pa dobri, če tudi niso na nemških univerzah sami študirali?“ Tudi na Nemškem enakopravnosti ne bo še kmalo.

Izvirni dopisi.

Mehovo, 6. aprila. V saboto 5. t. m. ob pol štirih popoldne vnelo se je v Jurnivasi na nekem podu; požar se je hitro širil in vpepelil 6 gospodarjem vsa poslopja in imetje. Ker je bilo zaradi suše vse suho, in so poslopja kot tudi hiše lesena, je bilo vse h krati v ognju. Ljudi ni bilo razun otrok doma in oteli niso družega kakor goved, zgoreli so pa prešiči in jagnjeta. Tudi cerkev sv. Marjete je bila v veliki nevarnosti, ker je komaj dva sežnja od vpepeljenih poslopj; zvonik s škodlami krit se je trikrat vnel, vendar so srčni ljudje z malo brizgalnico, edino v župniji, srečno rešili ga. Zavarovani so bili štirje za male svote pri „Slaviji“. Zažgali so neki otroci. Nesrečne žveplenke! Lansko leto je pogorelo v vasi Mehovec 31. julija vse imetje štirim gospodarjem, letos zopet tu; tako je že revno ljudstvo v naših krajih, take nesreče ga pa v siromaka napravijo.

Trkam toraj na blaga srca in kličem: Usmilite se dobrih pa revnih ljudi. Zgorel jim je živež in obleka — vse se bo radovalo velikonočne praznike, ti reveži pa bodo tužno gledali na kupe ogorkov in pepela, ki jih spominja njih imetja. Za vsaki najmanjši dar zahvalim se že naprej usmiljenim dobrotnikom in jih zagotavljam, da ne bodo nevrednim in malopridnim delili.

Domače novice.

(Petje na veliki petek) v cerkvi Jezusovega Srca prične se še le po pridigi, ktera bo ob 6. uri. Pel se bo prekrasni in veličastni Palestrijec „Miserere“.

(Današnji mesečni živinski somen) še senca tega ni bil, kar je bil njegov prednik na kvaterno soboto. Prvič že živine niso toliko prignali, kakor jo je bilo poslednjič, pa tudi kupca danes ni bilo nič pravega za plemeno živino. Kljub temu so bile pa cene pri živini ravno tiste, če ne še bolj napete, kakor pred enem mesecem, in ta slučaj je ravno kupčijo kazil. Par volov za v brazdo skoraj spod 200 goldinarjev dobiti ni bilo, pitanci so se pa po 450 do 500 goldinarjev plačevali. Krave s teleti po 100 gold. in čez, tudi do 115, telice pa od 45 do 60 gold. Konj je bilo mnogo in tudi precej čednih in so jih neusmiljeno držali. Za nekoliko boljšega triletnega konjiča nekaj boljšega kakor dober zajec, zahtevalo se je po 140 gld. Sploh so pa vsi prodajalci kakor kupovalci teh misli, da živina mora zopet pasti. Tako visocih cen se tudi najstareji možakarji ne vedo spominjati, kakor so ravno sedaj, in zaradi tega ljudje sodijo, da ni mogoče, da bi se obdržale.

(Ljubljanska realka) bi pač zadobila lepo in krasne stavbe vredno bodočnost. Znano je, da je država zjednila pošto in brzojav v jedno administrativno skupino; tudi se dá s precejšnjo gotovostjo soditi, da bodo k tej zvezi prej ko bo deset let

morda že kakor tretja v zvezi pristopile državne železnice. Ako bodo toraj uradi spojeni, ali bi ne bilo dobro, ko bi tudi vsi pod eno streho delovali? Kje bi se pač v Ljubljani dobilo poslopje, ki bi bilo umestnejše za pošto, brzojav in c. k. železnični vrhovni urad, kakor ravno velikansko poslopje tukajšnje višje realke, o kateri se sedaj vedno tarna, da je preteška za deželo. Vsem trem uradom bi bila pač prava malenkost tako poslopje vzdrževati gledé po prav in pa še lepo svotico stanovnine bi morale donášati. Kakor čujemo ima danes trgovinska in obrtniška zbornica sejo, kjer se bode poročalo o bodočem vrhovnem železničnem opravljenem uradu za c. k. državne železnice v Ljubljani. Naj bi se toraj, ako strokovnjaki misel premislila vredno smatrajo, na to delalo, da se realka, na kateri število dijakov od leta do leta pojema, kam drugam preloži, v velikanskem poslopju pa ob svojem času c. k. pošta, brzojav in vrhovni železnični urad za državne železnice, ako ga v Ljubljano dobomo, namestijo. Kaj se Vam zdi?

(Razpisi učiteljskih služeb.) Na dvorazrednici v Košani, nadučiteljska služba s 500 gold. letne plače; na prosilce, ki znajo orgljati, se bode posebno oziralo. Prošnje do 30. marca t. l. okrajnemu šolskemu svetu v Postojni. — Na enorazrednici v Hotiči pri Litiji. Plača 400 gold. in stanovanje. Prošnje do 10. aprila t. l. okrajnemu šolskemu svetu v Litiji. Učiteljska služba na jednorazredni ljudski šoli v Vodicaх z letno plačo 500 gold. in prostim stanovanjem v šolskem poslopju razpisuje se, da se bode zadržno podelila. Prošnje naj se oddajajo do konca aprila t. l. predpisanem uradu. C. kr. okr. šolski svet v Kamniku, v dan 20. marcija 1884. l.

Razne reči.

— Prenaredba učnega načrta Krške meščanske šole. Kakor je znano, določila je postava od leta 1883 (2. maja) meščanskim šolam določnejši smoter, po katerem je vsaka meščanska šola redna pripravljevalnica učiteljskim in nižjim strokovnim šolam (t. j. obrtniškimi in kmetijskim učilnicam), a imeti morajo te šole z ozirom na potrebe v dotičnem kraju obrtniški ali kmetijski značaj. Gledé na te postavne določbe ukazalo je naučno ministerstvo v dan 8. junija lanskega leta, da ima vsaka meščanska učilnica izdelati na podlagi nove postave in ravno tega ukaza nov načrt, ki naj ga sestavi učiteljstvo posamezne meščanske šole pod predsedništvom okrajnega šolskega nadzornika v konferenci, h kateri se naj povabijo odlični možje kot zastopniki kmetijskih in obrtniških interesov. Za našo meščansko šolo bilo je to posvetovanje v dan 10. marca tega leta pod predsedništvom našega nadzornika, g. profesorja Vodeba. Razen našega meščanskega učiteljstva bili so izmed šestorice povabljeni došli samo trije gospodje: okr. glavar g. Weiglein, častni korar g. Poljak (kot predsednik naše kmetijske podružnice) in nadgozdnar g. Scheyer iz Radeč. Enoglasno in z neznatnimi premembami je bil vzprejet predložen učni načrt, iz kterega naj tu povem nektera bistvena načela in določila: 1. Naša meščanska šola obdrži tudi v bodoče svoje zdanje predmete, ki so predpisani po ministerijalnih učnih načrtih od leta 1874. 2. Ona dobi kmetijski značaj, vendar se kmetijstvo ne bode učilo kot poseben predmet, ampak v zvezi s prirodoznanjem in prirodoznanjem, kterima predmetoma se je število ur zdato pomnožilo. 3. Nekoliko se je na kmetijstvo ozirati tudi še pri drugih predmetih, zlasti pri računstvu in risanju. 4. V veronauku se je vsled ministerijalne naredbe z 8. junija 1883. l. dodala ena ura v vsakem razredu. 5. Število ur, odločenih jeziku, ostalo je neizpremenjeno, vendar ima nemščina eno uro več, čeravno ste se slovenščini kot učnemu predmetu dodali dve uri, in sicer radi tega, ker mora učni jezik na vsi šoli po želji ustanoviteljevi ostati nemški. 6. Ker se je precej ur dodalo prirodoznanju in prirodoznanju, treba je bilo nekaj ur odvzeti tudi zemljepis, risanju in telovadbi. Po teh načelih izdelani novi učni načrt naše šole šel bode po potu slavnega c. kr. deželnega šolskega sveta k visokemu naučnemu ministerstvu v potrjenje.

„Uč. Tov.“

— Obseg 9. zvezku zabavnika „Deutscher Hausschatz“ je sledeči: Text: Alle Schuld rächt sich auf Erden. Roman von Walther von der Wied (Fortsetzung). Von den segensreichen Einwirkungen der Kirche auf Kunst und Wissenschaft. Dr. Johann August Schilling. Der falsche Hintermann. Von M. A. Lerei. Ein Streiflicht auf die neueste Gesichtsmacherei. Von Dr. Ed. Tr. Cardinal Antonius Hassun †. Die Burgruine Dürrenstein. Ein allbekannter Frühlingsbote. Aus meiner Soldatenzeit. Von J. T. Kujawa. Eine Soirée und ihre Folgen. Prinzessin Maria Anna, königliche Infantin von Portugal und Herzogin zu Sachsen († 5. Februar 1884.) Von Gratzmeier. Eine Nacht

unter Kalmücken. Reise-Erinnerung von Waska Welikoff. Allerlei. — Illustrationen. Grablegung Christi in der Collegialkirche St. Victor zu Xanten. Dr. Johann August Schilling. Schattenbilder aus Schwaben: Um Haus und Hof. Die Controle zum Viehmarkt. Heimkehr vom Markt. Die Burgruine Dürrenstein an der Donau in Oesterreich. Originalzeichnung von W. Bernatzik. Das Herzblättchen der Grossmutter. Gemalt von F. Pröls. Der Herr Schullrath in der Dorfschule. Nach dem Gemälde von H. Oehmichen. Rothkehlchen. Prinzessin Maria Anna, königliche Infantin von Portugal und Herzogin zu Sachsen. Kakor je iz obsega razvidno, ima nemški zabavnik: „Deutscher Hausschatz“ res marsikaj prav zanimivega. Izhaja v zvezkih z 48 str. na 20 dni ter velja v bukvarni 24 kr., (po pošti 5 kr. več.) V devetih letih obstanka si je založništvo vse prizadevalo, da katoliško ljudstvo dobiva v roke zabavnik, ki ga sme brez nevarnosti čitati ter ni donašal tistih neuravnih romanov, ki v človeku le mesenost budi, npravo čutilo pa duši, kterih katoličan toraj z dobro vestjo nikoli ne more niti naročati in podpirati, niti brati ali brati dajati. Enako si je zabavnik prizadeval, da so tudi risanja in podobe lepe in spodobne, da se tudi v tem čutilo lepega vzbujuje. Naročnina je tako nizka, da je zmore tudi manj premožen, zlasti ko ni treba vsega h krati plačati, ampak se lahko za vsak zvezek posebej plačuje.

— Kako se gledališna igra napravi? Gledališni pesnik in podlistkar Abraham Dreyfuss je nedavno v Bruselji razlagal, „kako se gledališka igra napravi“. Da bi bila razlaga, kolikor mogoče temeljita, pisal je Dreyfuss odličnim pesnikom kakor so: Dumas, Augier, Sardou, Banville, Labiche, Zola, Pailleron, in drugim ter jih prosil, naj bi mu o tej zadevi svoje nazore razkrili. Dumas je ironično odgovoril: „Meni jo napravijo moji sodelavci“. Augier pravi: „Ravno tako se mora narediti, kakor top (kanon); vzame se namreč luknja in se s kovino obvlje. Ali pa se vzame kovina in se luknja vanjo zavrti“. Labiche je odpisal: „Vzeti se mora knjiga ali sklad papirja, na katero se napiše načrt in razdelitev i. t. d., pri vsem tem mora pa človek za dober želoček skrbeti“. Zola je teh misli, da pri spisovanju gledališke igre ne sme biti nič trdnega, nič stalnega, na kar bi se oko oprijemalo. Pailleron je pa menda še najbolj pravo pogodil rekoč: „Kako se naredi gledališka igra? Odgovor dobil boš v basni, ki jo je izumil moj mladiček: „Osel in cizek“. „Kako le narediš, da poješ?“ vpraša osel cizka. „Kljunček odprem in pravim: „tū, tū, tū, tū“. — Vidiš Dreyfuss, ti si osel (pa mi nikari ne zameri) jaz pa cizek. Jaz kljun odprem in pravim: tū, tū, tū, tū. Tu imaš mojo misel.“

Telegrami.

Rim, 8. aprila. Mancini je rekel v kamori, da eksekutivna oblast ne zamore sodnijskega odloka v propagandinih zadevah ovreči, vendar pa bo on pripravljen pri izvrševanju dotičnega odloka dovoliti vse olajšave, ki se le z laškim pravom strinjajo.

Bukarešt, 8. aprila. Včeraj so glasovali v kamori. Minister je zahteval, da naj se določi obravnava o načrtu preglednega zakona in postavi na dnevni red. Kamora zahtevanja ni hotela izpolniti in kabinet je vsled tega demisioniral.

Berolin, 7. aprila. Bismark pridržal si bo edino le opravila cesarstva, vsemu drugemu poslu odpovedal se bo zaradi slabega zdravja. Sicer pa pravi, da mu inostranske velesile sploh zaupajo.

Pariz, 7. aprila. Med Barledux in Longeville iztiral se je poštni vlak. Razbila se je mašina in nekaj voz. Hudo poškodovana sta mašinist in vlakovodja. Dva popotna in nekaj poštnege osobja je pa ranjenega. Vlak se je dve uri zakasnil.

Kahira, 7. aprila. Uporniki zajezili so vse ceste zgoraj Berberja. Rodovi med Shendyjem in Chartumom so se dvignili. Boje se, da bodeta tudi Berber in Dongola kmalo obkoljena. Gordon molči.

Žitna cena.

Pšenica banaška 1 hlkt. 9 gl. 20 kr., — domača 8 gl. 25 kr. — Rž 5 gl. 75 kr. — Ječmen 4 gl. 75 kr. — Ajda 5 gl. 90 kr. — Proso 5 gl. 75 kr. — Turšica 5 gld. 60 kr. — Oves 3 gl. 10 kr.

Umrlj so:

4. aprila. Janez Zupan, bivši c. k. vojaški oskrbniški oficijal, 59 let, Kravja dolina št. 11, mrtvoud. — Anton Kulterer, prisiljenec, 51 let, Poljanski nasip št. 50, jetika. — Primož Padar, gostač, 84 let, Hradeckijeva vas št. 16, emphysem.

5. aprila. Ignacij Čretnik, dijak, 18 let, Mestni trg št. 17, jetika. — Peter Kastelic, užitniškega paznika sin, 1³/₄ leta, Karlovska cesta št. 19, kron. Bronchitis.

2. aprila. Alojzij Bizil, krojačev sin, 11 mes., Eclampsia infant.

3. aprila. Liza Pfeifer, strežnica, 72 let, vsled katara v črevesu.

4. aprila. Jarnej Šifer, gostač, 57 let, jetika.

Tuji.

6. aprila.

Pri **Matiči**: Jurij Frank, kupec, iz Berolina. — Edvard Eisler, kupec, iz Budapešte. — Oblak, Hirsch, Berner in Deisch, kupec, z Dunaja. — Janez Waffner, tovarnar, iz Leobena.

Pri **Stonu**: Maks Spiegler, kupč. potovalec, z Dunaja. Mirosl. Papp, kupč. potovalec, iz Budapešte. — Franc Hercog, kupč. potovalec, iz Reke. — Jurij Prister, zemljemerec, iz Zagreba. — S. Neumann, kupč. potovalec, iz Siska. — Jeglič, soprogo, iz Logatca.

Pri **Južnem kolodvoru**: Ferd. Barles, kupč. potovalec, z Dunaja. — Gioferelli, zasebnik, iz Verone. — Venzenzian, zasebnik, iz Vidma.

Eksekutivne dražbe.

15. aprila. 1. e. džb. pos. Frane Šimč iz Prapreč, 650 gl. Rudolfovo. — 1. e. džb. pos. Luka in Katarina Rebolj iz Naklega, 200 gl. Kranj. — 2. e. džb. Janez Šetina iz Zgornje Straže št. 14. Rudolfovo. — 1. e. džb. pos. Janez Kužnik, 110 gl. Žužemberk.

16. aprila. Relicijacija pos. Marija Orlič iz Dobravnice, 650 gl. Metlika.

Dunajska borza.

7. aprila.

Papirna renta po 100 gld.	79 gl. 85	kr
Sreberna	80	95
4% avstr. zlata renta, davka prosta	101	40
Papirna renta, davka prosta	95	40
Ogerska zlata renta 6%	122	—
" " 4%	91	90
" " papirna renta 5%	88	55
Kreditne akcije	160 gld. 320	50
Akcije anglo-avstr. banke	200 gld. 120	50
" " avstr.-ogerske banke	847	—
" " Länderbanke	114	40
" " avst.-oger. Lloyd v Trstu	571	—
" " državne železnice	317	60
" " Tramway-društva velj. 170 gl.	213	30
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 123	75
4% " " 1860	500	136
Državne srečke iz l. 1864	100	171
" " " 1864	50	171
Kreditne srečke	100	175
Ljubljanske srečke	20	23
Rudolfove srečke	10	19
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	108	50
" " Ferdinandove sev.	106	50
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.	104	50
London	121	30
Srebro	—	—
Ces. cekini	5	69
Francoski napoleond.	9	61
Nemske marke	59	30

Nov in nerabljen

HARMONIUM

r. preč. gosp. Silvestra Keše-ta je na prodaj.
Veljal je 225 gld.; sedanja cena se izve pri
(3) vredništvu „Slovenca“.

Izvrstni med

(garantiran pitanec)

v plehastih škatljah po 5 kil (kila po 60 kr.),
škatlja 30 kr.

se dobiva proti poštnemu povzetju ali pa proti
(19) gotovi plači pri

OROSLAV-u DOLENC-u,
svečarji v Ljubljani.

Imamo jo!!

Po vstrajnih študijah posrečilo se je
dr. pl. Bendenu izumiti

pomado za lase,

o kateri se lahko z dobro vestjo reče, da je
na svojem mestu. V čisto kratkem času
po tej pomadi priraste gosta in krepka brada,
kakor tudi lasje; zabranjuje pa tudi izpa-
danje las. Izumnik je porok za brezpo-
gojen uspeh. (25)

Steklenica velja 2 gld. a. v.

Edina prava se dobi pri izumniku dr.
pl. Beden-u v Pragi, Salmove ulice šte. 7,
kamor je treba denar predposlati.

Vožnji red c. kr. priv. južne železnice.

Z Dunaja v Trst.

Postaje	Jadni vlak	Brzovlak	Poštni vlak	Mešani vlak	Osobni vlak
Dunaj Odhod	6:45 zvečer	7— zjutraj	9— zvečer	1:30 popold.	—
Mürzzuschlag	10:2	10:27	2:10 po noči	5:27	—
Gradec	11:59 po noči	12:58 popold.	6:10 zjutraj	9:30 zvečer	10:40 dopold.
Maribor	1:19	2:23	8:20	11:41 po noči	2:28 popold.
Celje	2:43	3:51	10:29 dopold.	1:50	5:35
Laški Trg	—	4:28	10:46	2:6	5:58
Rimske Toplice	—	4:20	10:58	2:17	6:15 zvečer
Zidani Most	3:25 zjutraj	4:43	11:35	2:43	6:47
Ljubljana	4:45	6:11 zvečer	1:28 popold.	5:45 zjutraj	9:55
Postojna	6:3	7:51	3:36	7:52	1:31 po noči
Nabrežina	7:44	9:34	5:48	10:3 dopold.	5:14 zjutraj
Trst Prihod	8:10	10—	6:23 zvečer	10:38	6:03

Iz Trsta na Dunaj.

Postaje	Jadni vlak	Brzovlak	Poštni vlak	Mešani vlak	Osobni vlak
Trst Odhod	8— zvečer	6:40 zjutraj	10:5 dopold.	6— zvečer	8:15 zvečer
Nabrežina	8:42	7:14	10:55	6:47	9:44
Postojna	10:13	9:11 dopold.	1:42	9:22	1:53 po noči
Ljubljana	11:28 po noči	10:43	3:39	12:10 po noči	5:25 zjutraj
Zidani Most	12:47	12:34 popold.	5:31	2:25	8:15
Rimske Toplice	—	12:47	5:43	2:39	8:33
Laški Trg	—	12:59	5:54	2:52	8:50
Celje	1:28 po noči	1:17	6:14 zvečer	3:15	9:19 dopold.
Maribor	2:55	2:47	8:30	5:55 zjutraj	12:52 popold.
Gradec	4:22 zjutraj	4:24	10:58	8:20	4:35
Mürzzuschlag	6:30	6:52 zvečer	2:15 po noči	11:46 dopold.	9:30 zv. Prih.
Dunaj Prihod	9:40	10—	6:34 zjutraj	4:50 popold.	—

Vožnji red cesarjevič Rudolfove železnice.

Iz Ljubljane v Beljak.

Osobni vlaki				
Postaje	št. 2012 zjutraj	št. 2016 popoldne	št. 2020 zvečer	št. 2018 po noči
Ljubljana j. k.	7:5	12:20	6:35	11:38
Ljubljana R. k.	7:10	12:24	6:40	11:43
Vižmarje	7:20	12:33	6:52	11:54
Medvode	7:31	12:44	7:6	12:8
Loka	7:46	12:57	7:28	12:26
Kranj	8:3	1:12	7:49	12:43
Podnart	8:22	1:29	8:19	1:3
Radovljica	8:40	1:44	8:43	—
Lesce	8:51	1:53	8:50	1:30
Javornik	9:13	2:11	—	1:53
Jesenice	9:24	2:22	—	2:7
Dovje	9:45	2:39	—	2:28
Kranjska gora	10:15	3:4	—	2:58
Rateče-Weissenfels	10:30	3:18	—	3:13
Trbiž	10:47	3:33	—	3:30
Beljak j. k.	11:51	4:42	—	4:56

Iz Beljaka v Ljubljano.

Osobni vlaki				
Postaje	št. 2019 zjutraj	št. 2015 dopoldne	št. 2011 popoldne	št. 2017 po noči
Beljak j. k.	—	10:45	4:43	11:9
Trbiž	—	12:10	5:40	12:38
Rateče-Weissenfels	—	12:27	6—	1—
Kranjska gora	—	12:41	6:17	1:17
Dovje	—	1:6	6:45	1:45
Jesenice	—	1:27	7:10	2:12
Javornik	—	1:34	7:17	2:19
Lesce	6:30	1:56	7:43	2:42
Radovljica	6:36	2:1	7:48	zjutraj
Podnart	6:59	2:19	8:10	3:11
Kranj	7:21	2:35	8:29	3:29
Loka	7:45	2:50	8:46	3:47
Medvode	8:4	3:3	9:3	4:4
Vižmarje	8:18	3:14	9:15	4:16
Ljubljana R. k.	8:29	3:22	9:24	4:25
Ljubljana j. k.	8:35	3:26	9:30	4:30

Druge železnične zveze na Slovenskem.

Št. Peter—Reka.

	zjutraj	zjutraj	zvečer
Št. Peter Odhod	7—	9—	9—
Reka Dohod	8:58	12:15	11:35
	zjutraj	popoldne	zvečer
Reka Odhod	5:45	4:15	7:35
Št. Peter Dohod	8:13	7:46	9:41

Divača—Pulj.

	zjutraj	zjutraj	popoldne	zvečer
Divača Odhod	7:2	9:5	4:53	8:50
Pulj Dohod	10:45	1—	9:47	11:58
	zjutraj	popoldne	popoldne	zjutraj
Pulj Odhod	7:15	12:10	4:35	5:05
Divača Dohod	12—	4:15	8:30	8:7

Nabrežina—Gorica.

	zjutraj	zjutraj	zvečer	zvečer	zjutraj
Nabrežina Odhod	7:38	10:10	5:55	10—	3:40
Gorica Dohod	8:31	11:47	7:5	11:37	6:23
	zjutraj	zjutraj	popoldne	zvečer	zvečer
Gorica Odhod	5—	9:26	4:20	7:29	10:30
Nabrežina Dohod	6:41	10:40	6:27	8:26	12:9

Zidani Most—Zagreb.

	zvečer	popoldne	zjutraj
Zidani most Odhod	5:45	12:50	4:50
Zagreb Dohod	7:58	5:2	8:7
	zjutraj	dopoldne	zvečer
Zagreb Odhod	8:8	11:45	8—
Zidani Most Dohod	10:59	4:10	11:33

Pragersko—Kaniža.

	zvečer	zjutraj	zjutraj
Pragersko Odhod	7:55	3—	9:35
Kaniža Dohod	11:19	5:46	1:15
	popoldne	zvečer	zjutraj
Kaniža Odhod	2:45	10:54	4:48
Pragersko Dohod	6:12	1:5	7:40

Maribor—Celovec.

	popoldne	zjutraj	po noči
Maribor Odhod	3—	9:15	1:40
Celovec Dohod	7:35	1:52	5:8
	popoldne	zjutraj	zvečer
Celovec Odhod	1:55	8:7	11:9
Maribor Dohod	5:58	12:19	2:25

Poštna zveze.

Iz Ljubljane: v Novemestu (Rudolfovo) ob 6. uri zjutraj in dojde ob 3:10 m. popoldne tja. Nazaj gredé se odpelje zjutraj ob 5 in dojde ob 2 popoldne v Ljubljano; — v Kočevje ob 6:30 zjutraj in dojde ob 3:20 popoldne. Vrača se ob 10 popoldne in pride v Ljubljano ob 6:20 zvečer; — v Kamnik ob 3 popoldne in dospé ob 5 popoldne. Vrne se ob 6 zjutraj in je ob 9:5 popoldne že v Ljubljani; — v Polhov Gradec vsak ponedeljek, sredo, petek in soboto ob 2 popoldne in je tam ob 5 popoldne. Nazaj ob 6 zjutraj in pride točno ob 9 v Ljubljano.

Iz Novega mesta (Rudolfovega): v Litijo ob 5:30 popoldne in pride tja ob polnoči. Nazaj gredé zjutraj ob 4:30 in dojde v Rudolfovo ob 11 popoldne; — v Krško ob 1:30 popoldne, kamor pride ob 5:55 zvečer.

Iz Kranja: v Trbiž ob 9 zjutraj in je ondi ob 10:45. Vrne se ob 10:35 popoldne in pride v Kranj ob 12:20 popold.; — v Cerklje ob 3 popoldne in dospé ob 5 popoldne. Nazaj gredé se odpelje iz Cerkljan ob 5:20 zjutraj in je ob 7:10 v Kranji; — k Jezeru po Kokriški dolini ob 8:45 zjutraj in je tam ob 1:35 popoldne. Odide ob 3:15 popoldne in je v Kranji ob 7:35 zvečer.

Iz Lesca na Bled ob 9:15 popoldne in je ondi ob 10

dopoldne. Obrne ob 12:45 popoldne in je ob 1:30 že zopet v Lescah.

Iz Loke v Poljansko dolino ob 9:30 popoldne in pride v Gorenjo vas ob 11:45 popoldne. Odpelje se nazaj ob 5 popoldne in je ob 7 zvečer v Loku.

Iz Borovnice na Vrhniko ob 7 zjutraj in pride ob 8:15 popoldne. Odpelje se ob 8 zvečer in je v Borovnici ob 9:15 zvečer.

Iz Logatca v Idrijo ob 8 zjutraj in je ondi ob 12:20 popoldne. Iz Idrije nazaj ob 8 zjutraj in pride tje ob 12:20 popoldne.

Iz Rakeka: v Kočevje ob 4 zjutraj in se pripelje ob 12:15 popoldne. Obrne ob 9 zvečer in pride zjutraj ob 5:30 v Rakek; — v Lož ob 9 zjutraj in dospé ob 11:15 popoldne nazaj ob 5:45 popoldne in je v Rakeku ob 8 zvečer; — v Planino ob 8 zjutraj in je ondi ob 9 popoldne. Nazaj gre ob 6:30 zvečer in pride v Rakek ob 7:30 zvečer.

Iz Postojne na Vipavo v Gorico ob 8:20 zjutraj in je v Vipavi ob 11:45 in v Gorici ob 3:35 popoldne. Iz Gorice ob 12:30 popoldne in pride v Vipavo ob 4:35 popoldne v Postojno pa ob 8:30 zvečer.